

sten utroligt, at man skulde ville gaae ind paa, at en saadan Fond skulde gjøres til Stipendiefond for ganske Enkelte; dem maa der virkelig sørges for paa anden Maade. Der er et andet Sted, hvor det forekommer mig at være ubivisomt, at Loven har en mærkværdig Lacune. Der staaer nemlig i § 17, i Slutningen: „Den Pengeværdi, hvortil disse Præstationer ere ansatte i Planerne, skal fremtidigt affortes i den Sum, hvortil den planmæssigt bestemte Bygindtægt, der betales efter Kapiteltaxt, beløber sig, og paa samme Maade skal fremtidigt forholds med Affortningen for Indtægter af Legater samt Offer og Accidentser, forsaavidt samme vedbliver.“ Dette sidste Udtryk: „samt Offer og Accidentser“ gjør, at man leber efter i det Foregaaende, og, naar man ikke finder det der, i det Efterfølgende, om en Anthyndning af, at Affortningen for Offer og Accidentser skal ophøre, eller i al Fald paa visse Steder kan ophøre. En saadan Bestemmelse findes imidlertid slet ikke i Loven, og det Hele bliver saaledes uforstaaeligt, indtil man tager det oprindelige Lovforslag for sig, hvor der staaer en § 14, som gaaer ud paa, at denne Affortning for Offer og Accidentser skal ophøre. Men denne § 14 er bortfalden under Behandlingen i det andet Thing, og der er altsaa bortfaldet Noget og blevet Noget staaende, som ligefrem refererer sig til denne § 14. Det ere 3 Exempler, som jeg troer ere tilstrækkelige til at vise, hvad jeg siger, at, uden nogen Skyld fra nogen enkelt Side, og navnlig uden at der kan savnes Noget ved Regjeringsens Udkaft, har den haarde Behandling og Kamp, der er ført, medført saadanne Ujevnheder, som maafføe en rolig og mere stille Behandling paa et andet Stadium kunde sjerne; men jeg tvivler paa, at der er Tid dertil. Jeg har hidtil kun talt om Smaaating; jeg skal nu gjøre et Par Bemærkninger om Lovens Indhold i det Hele. Jeg stiller mig ingenlunde som Opponent imod dette Lovudkast i det Væsentlige. I mine Tanker — og det skal jeg udtale — er der gaaet ind paa Ting, som jeg tidligere har foreslaaet. Jeg skal saaledes nævne et Affnit. Det hele Affnit om Skolelærernes og Enkernes Pension er aldeles hvad jeg har foreslaaet, kun med den Tilføining, at

Skolelærerne skulle stikke deres Enker Overlevelsesrenter; thi der er foreslaaet, at Skolelærerne skulle pensioneres efter den almindelige Pensionslov, og at Enkerne skulle have $\frac{1}{6}$ af Skolelærernes Embedsindtægter, og fremdeles, at Pensionen ikke skal udredes af Embedet, heller ikke af den enkelte Commune, men af Amtscommunen — og denne samt Skolefonden falde jo sammen — og just her er man gaaet ind paa Punkter, jeg selv har foreslaaet, og det Samme gjælder ogsaa om andre Punkter. Det System, man er staaet ind paa for at forbedre Skolelærernes Løn ved Alderstillæg, er, saavidt jeg veed, først fremstillet af mig, og der er flere Punkter, hvori jeg altsaa allerede tidligere er kommen ind paa den Vej, som her er foreslaaet. I andre Henseender har jeg sjiernet mig og villet gaae en anden Vej. Man kan arbejde saaledes, at man anerkjender hinandens Bestræbelser, og man kan arbejde for det samme Formaal ad forskellige Veie; men man skal ikke være smaalig. Men der er, som det forekommer mig, Bestemmelser deri, hvis Rigtighed jeg idetmindste anseer for tvivlsom. Jeg møder en saadan Bestemmelse allerede i den første Paragraph. At det der udtales: „At Overfyldningen af Skolebørn lettes ved Afgang til Hjemmeunderviisning“, er Noget, jeg har anerkjendt for rigtigt. Jeg har arbejdet derhen, ved at bearbejde i det andet Thing et Forslag, som nu bestaaer som Lov, og jeg har ligeledes foreslaaet det tidligere; men som Forslaget nu foreligger, vækker det fra en Side Betænkelse. Det hedder nemlig: „At med Samtykke fra Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet kunne Skolecommissionerne eller Sogneforstanderskaberne lade Underviisningen af de Børn, der ere under 9 Aar, besørge ved hvem de dertil maatte finde stikfede, eller paa anden Maade drage Omsorg for, at Underviisningen ei lider ved et for stort Børneantal.“ Jeg troer, at det er meget betænkeligt, at lægge Afgjørelsen af hvem der kan antages til at besørge Underviisningen for de mindre Børn alene i Sogneforstanderskabernes og Skolecommissionernes Hænder. Det er sandt, Ministeriet skal endelig afgjøre, om Tilladelsen skal gives; men Ministeriet staaer de enkelte Com-